■حضرت امیر المؤمنین علی(ع):
هرگاه از کاری ترسیدی خود را در آن بینداز؛ زیرا ترس از آن کار، بزرگ‌تر از خود آن کار است.

■اذان ظهر: ۱۲:۰۲ ■غروب آفتاب: ۱۹:۱۲
■اذان مغرب: ۱۹:۳۳ ■نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۰
■اذان صبح فردا: ۳:۰۸ ■طلوع آفتاب فردا: ۴:۵۱

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

همشهری

مهار تورم و رشد تولید

■یکشنبه ۷ خرداد ۱۴۰۲ ■سال سی‌ویکم ■شماره ۸۷۸۴

■پذیرش آگهی:
■تلفن: ۸۴۳۲۱۰۰۰

■توزیع و اشتراک:
موسسه‌نشرگسترامروزنوین
■تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

■چاپ: همشهری
■تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴
■کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■همشهری: www.hamshahrionline.ir
■سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

■صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■مدیر مسئول: محسن مهدیان
■سردبیر: دانیال معمار
■معاونان سردبیر: علی عمادی، شهرام فرهنگی، شاهین امین، حامد فوقانی
■مدیر فنی: حامد یزدانی
■مدیر هنری: مهدی سلامی
■دبیر سیاسی: علی ترابی
■دبیر شهری: سیمین برادران
■دبیر اقتصادی: سروش خسروی
■دبیر فرهنگی: امیر خداداد
■دبیر حوادث: جواد عزیزی
■دبیر بین‌الملل: حسین سعیدی
■دبیر جامعه: عیسی محمدی
■دبیر زیست بوم: محمد باریکانی
■دبیر ایرانشهر: سیده‌زهرا عباسی
■دبیر دانش و فناوری: محمد کرباسی
■دبیر ورزشی: امیرمحمد یعقوب پور
■دبیر همشهری جمعه: پروانه بهرام نژاد
■دبیر صفحه آخر: مسعود میر
■دبیر عکس: فرشاد عباسی

صفحه آخر

ای صبا گر به جوانان چمن باز رَسی
خدمت ما برسان سرو و گل و ریحان را
حافظ

گرینویچ

یک روز و میلیون‌ها برگر

یکی از محبوب‌ترین و جهانی‌ترین غذاهای دنیا، برگر یا همبرگر خودمان است که انواع آن در دنیا، میلیاردها نفر هوادار دارد. این غذا، چنان شهرتی عالم‌گیر دارد که امروز، به آن اختصاص داده شده و روز جهانی برگر است.
هرچند خیلی‌ها برگر را یک غذای آمریکایی می‌دانند، ولی ریشه‌های آن به آسیای میانه برمی‌گردد. گفته می‌شود، گوشت پهن‌شده، یک غذای محبوب نظامیان ارتش چنگیز خان بوده و این سنت، راهش را در تاریخ و جغرافیا ادامه داده تا بالاخره به آلمان رسیده و از آنجا به آمریکا آمده است.
نام این غذا، از شهر هامبورگ در آلمان گرفته شده است. این غذا در سراسر دنیا یک نام دارد اما پخت آن در کشورهای مختلف بومی شده و طعم و سلیقه مردم محلی به آن اضافه شده است. «برگر» سریع پخته می‌شود و همچنان نسبتا ارزان است؛ احتمالا به همین‌خاطر است که سالانه صدها میلیارد برگر در دنیا مصرف می‌شود.

ناکامی کایل‌ها!

بعد از ماه‌ها آماده‌سازی، تلاش کایل‌های آمریکا برای رکوردشکنی جهانی ناکام ماند و با وجود تبلیغات فراوان، نتوانستند نامشان را در گینس ثبت کنند. شهر کایل در ایالت تگزاس، ماه‌ها در تدارک بود تا بزرگ‌ترین گردهمایی افراد هم‌نام را در دنیا به نام خودش ثبت کند. کایل یک نام آمریکایی عموما مردانه در آمریکاست. این طرح با استقبال زیادی هم مواجه شده و ۱۵۰۰ نفر که نامشان کایل بود، از سراسر آمریکا به این شهر مسافرت کرده اند تا سرانجام این رکورد را به نام خودشان و این شهر ثبت کنند. اما مقامات شهر گفته‌اند که بیش از ۱۵۰۰ نفر در این جشنواره ۳ روزه شرکت کرده‌اند و شهر نتوانسته رکوردی را که قبلا ایوان‌ها در بوسنی و هرزگوین شکسته‌اند را ثبت کند. ۶ سال پیش، ۲هزار و ۳۲۵ نفر با نام «ایوان» در شهری در بوسنی جمع شدند و بزرگ‌ترین گردهمایی افراد هم نام را در گینس ثبت کردند.

تخلیه سد برای موبایل

مقامات دولتی، گاهی فکر می کنند مالک همه‌چیز و همه کس هستند و کارهایی می کنند که خونخوارترین دیکتاتورهای تاریخ هم نکرده‌اند. درست مثل یک مقام دولتی در هند که به‌خاطر پیدا کردن موبایلش، دستور داده بود آب یک سد خالی شود. این مقام دولتی هندی، در بازدید از این سد می‌خواسته از خود یک سلفی بگیرد که موبایل در آب افتاده است. او در اقدامی عجیب، به مسئولان سد دستور داد که آب را خالی کنند تا موبایلش را پیدا کند.
بعد از ۳ روز کار و تخلیه میلیون‌ها لیتر آب، سرانجام موبایل آقای مدیر پیدا شد اما چنان آب داخل آن رفته بود که دیگر کار نمی کرد. او در مقابل سیل انتقادها گفته که موبایلش حاوی اطلاعات دولتی بوده اما کسی حرفش را باور نمی کند و او را به سوءاستفاده از قدرت متهم می کنند. جالب این است که این آقا، اصلا از مقامات بخش انتقال آب هند نیست و در واقع، یکی از کارشناسان امنیت و بهداشت غذایی ایالتی است. بعد از اینکه آب سد، زمین‌های کشاورزی اطراف را غرق کرد، مردم به مقامات دولتی شکایت کردند و یکی از مدیران ارشد بخش نیرو، با سرکشی به محل سد، متوجه شد چه اتفاقی افتاده است. مدیر خاطی تا تصمیم گیری نهایی، معلق شده است.

پلاک مخفی ممنوع!

نگاه

فرقی نمی کند، پلاک خودرو یا موتورسیکلت‌تان را با ماسک بپوشانید یا پارچه، روی پلاک چسب بزنید یا سعی در کمرنگ کردنش داشته باشید؛ در هر صورت و با هر روشی که پلاک را مخدوش کنید، مرتکب جرم شده‌اید و باید تاوانش را بدهید. مخدوش کردن پلاک خودرو یا موتورسیکلت در شهرهایی که در آنها طرح زوج و فرد اجرا می‌شود، بیشتر است. بعضی از رانندگان برای اینکه پول طرح ندهند، اما به‌راحتی در محدوده طرح ترافیک تردد کنند، پلاکشان را می‌پوشانند یا به‌اصطلاح مخدوش می کنند تا از چشم دوربین‌های طرح ترافیک در امان بمانند.
مدتی هم باب شده بود که در ابتدای خیابان‌هایی که در محدوده طرح قرار داشتند، عده‌ای با موتور یا پیاده می‌ایستادند و از رانندگان پول می‌گرفتند تا پشت سر راننده حرکت کنند تا دوربین، پلاک را نبیند. خوشبختانه بساط این افراد مدتی است که جمع شده، اما هنوز پوشاندن پلاک با ماسک و... ادامه دارد. باید بگوییم که این مدل تخلفات فقط شامل جریمه نقدی نمی‌شود و دردسرهای زیادی برای راننده‌ها دارد. آنطور که معاون عملیات پلیس راهور تهران بزرگ گفته، برابر ماده ۷۲۰ قانون مجازات اسلامی مخدوشی و هرگونه تغییر در ارقام پلاک وسیله نقلیه مجازات حبس از ۶ماه تا یک‌سال را برای متخلفان در پی دارد. این مسئول می گوید: از نظر پلیس راهنمایی و رانندگی هویت وسیله نقلیه با پلاک آن شناخته می‌شود و دستکاری، مخدوشی و پوشش پلاک جزو خطوط قرمز پلیس محسوب می‌شود و وقتی خودرویی پلاک ندارد یا راننده آن اقدام به پوشش و دستکاری پلاک می کند، درواقع هویت آن وسیله نقلیه شناخته شده نیست؛ بنابراین در چنین مواقعی، پلیس ضمن توقیف وسیله نقلیه، راننده را به مراجع قضایی معرفی خواهد کرد که قانونگذار ۶ماه تا یک‌سال حبس برای مرتکبان این جرم درنظر گرفته است. علاوه بر آن، راننده باید صورت وضعیت خلافی خود و آن خودرو را نیز پرداخت کند. خلاصه که شاید با مخدوش کردن پلاک چندبار مخفیانه در محدوده طرح ترافیک تردد کنید، اما یک‌بار ممکن است گیر بیفتید و یک سال را پشت میله‌های زندان آب خنک بخورید.

سالروز

سروشِ قلم

به شادمانی امروز که ۹۰سالگی «سروش حبیبی» است

حمیدرضا محمدی

هدف من در زندگی کسب افتخار بود، ولی خُب، مگر افتخار چیست؟ همان عشق به دیگران است. میل به‌خدمت به‌آنها برای لذت‌بردن از ستایش آنها.

جنگ و صلح، نوشته لئو تولستوی ترجمه سروش حبیبی

ادبیات فارسی معاصر از زوایای بسیاری مرهون اوست؛ کسی که در رشته الکترونیک درس خوانده و مهندس برق بود و در ایجاد مرکز تحقیقات مخابرات -که حالا نامش پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات است - نقش مهمی ایفا و حتی برای آن دروس آموزشی تعریف کرد.
اما وقتی از وزارت پست و تلگراف تلفن آن‌زمان منفک شد، یکسره گام در راه ترجمه برداشت. چون در آلمان تحصیل کرده بود، آلمانی را خوب می‌دانست، اما به‌مرور بر انگلیسی، روسی و فرانسه هم مسلط شد و خود را به عنوان مترجمی تمام‌عیار شناساند و حال که کارنامه بیش از نیم‌قرن ترجمه‌اش را پیش چشم می‌نهیم، کارنمایی درخشان را فرادید خود داریم؛ کارنامه‌ای که ۵۳سال پیش با ترجمه «بیابان تاتارها» آغاز شد؛ کتابی که انتشارات نیل به طبع رساند و سبب شد دینو بوتزاتی به بازار کتاب سرزمین‌مان معرفی شود.
اما او تنها این نویسنده ایتالیایی را معرفی نکرد که ما آشنایی با خیلی کسان دیگر چون ایوان گنچاروف، ماریانو آزوئلا، آلخو کارپانتیه، مارسل پانیول، واسیلی گروسمان، گونتر گراس و الیاس کانتی را وامدار اوییم و البته رومن گاری که امسال پنجاهمین سال انتشار ترجمه او از «سگ سفید» است که مؤسسه انتشارات امیرکبیر آن را منتشر کرد. افزون‌براین اگر ترجمه‌های فوق‌العاده‌اش از آثار لئو تولستوی، فئودور داستایفسکی، هرمان هسه و جان استاین‌بک را کنار هم بگذاریم، به مجموعه‌ای گرانسنگ و گرانقدر می‌رسیم. برگردان‌هایی که اگر با تسلط حیرت‌انگیزش بر زبان مبدأ و اشراف اعجاب‌آورش بر زبان مقصد انجام نمی‌شدند، حالا به‌حتم و قطع، جهان رمان‌خوانان ایرانی چیزی کم داشت و ما از تجربه آن لذتی را که در همه این نیم‌قرن و ۳سال، از خواندن این بیش از ۵۰اثر و البته به قلم شیوا و رسای او بردیم، محروم بودیم. حتی با وجود آنکه بیش از ۴دهه است که در غربت غرب، گذران عمر می کند، اما به زبان فارسی و جهان ایرانی وفادار مانده است.
ما از خیلی جهات، ادبیات معاصر نیم‌قرن اخیرمان را به شما مدیونیم. بمانید و ترجمه کنید و هنوز و همچنان فارسی‌زبانان را مشحون و مفتون از قلم بی‌همتایتان کنید. ۹۰سالگی‌تان مبارک آقای سروش حبیبی!

زندگی پدیا

کشف گوشه‌ای از دنیای ناشناخته

هر روز زیر آوار خبرهای خطر انقراض گونه‌های مختلف دنیا بمباران می‌شویم و بارها از آینده خطرناک گونه‌ها در خشکی و دریا شنیده‌ایم. اما دنیا، فراتر از تصورات و کشفیات ماست و گوشه‌هایی از آن، چنان از ما دور و پنهان است که تصورش را هم نمی‌کنیم که حیات، به شکل‌های پیچیده، در آن در جریان باشد. یکی از این گوشه‌ها که البته یکی از بزرگ‌ترین گوشه‌های تمام کره زمین است، اقیانوس آرام است که از این سو تا آن سوی سیاره کشیده شده و چنان ژرف و خوددار است که ما تنها چیزهای اندکی از آن می‌دانیم. اما تلاش‌های دانشمندان، در سال‌های اخیر، نور بیشتری بر اعماق و گوشه و کنار این اقیانوس انداخته و ۵هزار گونه جدید، در بخشی از شرق اقیانوس که منطقه کلریون-کلیپرتون خوانده می‌شود کشف شده‌اند. این گونه‌های عجیب و شگفت‌انگیز شامل انواع کرم‌ها، مرجان‌ها و خیارهای دریایی هستند. برخی از گونه‌ها هم «سنجاب و خرس پاستیلی» هستند. دوری این گونه‌ها از ما، البته به این معنا نیست که از گزند ما در امانند؛ پروژه‌های مختلفی برای استحصال آهن از عمق دریا در جریان است که می‌تواند حیات و محیط‌زیست این گونه‌ها را نیز به خطر اندازد.

دانشمندان با ارسال روبات‌های کنترل از راه دور، گونه‌های جدید را کشف کرده‌اند؛ درست مثل این اسفنج گوشتخوار.

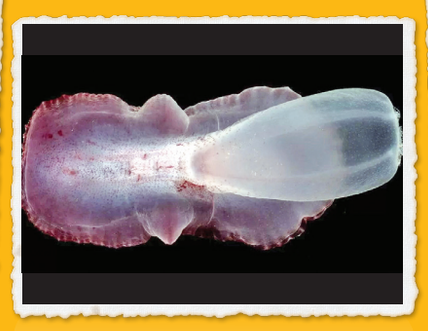

یکی از عجیب‌ترین گونه‌ها یک سنجاب پاستیلی است که در کف اقیانوس زندگی می کند.

دانشمندان در بررسی‌هایشان، متوجه شده‌اند که ۹۰درصد گونه‌هایی که در این محدوده دیده‌اند، برای نخستین بار مشاهده و ثبت شده‌اند.

این نخستین بار است که فهرستی چنین بلندبالا از گونه‌های جدید، از جمله این اسفنج پینگ پنگی، تهیه می‌شود.

این خیار دریایی، یکی دیگر از گونه‌هایی است که اخیرا کشف شده است.

نگارخاتون، ژاپن کوچک

آیا تاکنون نام «نگارخاتون» را شنیده‌اید؟ نگارخاتون در واقع نام روستایی یکدست صنعتی با آوازه بلند است که خط و خطوط راه‌های پرپیچ و خم تولید را در نوردیده و لقب ژاپن کوچک را گرفته است. روستایی خودکفا و بی‌نیاز از حمایت این و آن، حتی بی‌نیاز به آب؛ جوری که سال‌ها پیش با بحران کم‌آبی مقابله کردند و صنعت را هجی و با تمام قوا آن را صرف کردند و پای فراز و نشیبش ایستادند. این روستا، روستای بدون بیکار است، به شکلی که نیروی کار ورودی و مهاجرت معکوس دارد. در سال‌های اخیر به وفور مهاجرت معکوس در روستا رخ داده و نیروهای کار از دیگر مناطق به نگارخاتون هجرت کردند. از موارد قابل توجه روستا این است که میزان اشتغال روستا به ۱۲۰ درصد رسیده، یعنی علاوه بر اشتغال ۱۰۰ درصدی اهالی، ۲۰ درصد هم از شهرها و روستاهای اطراف برای کار مراجعه کردند و شاغل شدند، ساده‌تر اینکه شاهد ایجاد شغل مازاد بر تعداد اهالی هستیم. ۵۰ تا ۶۰ کارگاه تولید ادوات و قطعات کشاورزی در روستا فعال است و هزار نوع قطعه با تیراژ سالانه ۱۰۰ میلیون در نگارخاتون تولید می‌شود؛ همچنین در هر کارگاه به طور میانگین بیشتر از ۱۲- ۱۰ نفر مشغول هستند. از دیگر مزایای روستای صنعتی نگارخاتون کار خانوادگی است که بین اهالی از رونق خاصی برخوردار است تا جایی که بسیاری از بانوان روستا در کنار همسران و پسرانشان پشت دستگاه‌ها مشغول به‌کار هستند، حتی کارهایی مثل جوشکاری هم انجام می‌دهند. تولید بومی هم ارزشمندترین اقدام اهالی است، ادواتی که خارجی بودند و اصالت خارجی داشتند امروز با کیفیت چندین برابر بهتر بومی‌سازی شده و در روستا تولید می‌شوند. ربانی با آب و تاب از مزیت‌های روستای موفق و صنعتی نگارخاتون صحبت می کند و می گوید: «نگارخاتون یعنی بیکاری ممنوع! اصلا هیچ بیکاری در روستا وجود ندارد. حتی نام نگارخاتون در سازمان بهداشت جهانی به‌عنوان روستای بدون دخانیات نسبت به جمعیت آن ثبت شده که مهم‌ترین عامل این رخداد مشغله کاری و فعالیت بی‌حد و حصر اهالی است، به‌نحوی که فرصتی برای استعمال سیگار و دیگر موارد باقی نمی‌ماند. اهالی به جز صنعت به مشاغل دیگری مثل کشاورزی، باغداری و دامداری مشغول هستند اما در مجموع صنعت روستا چشمگیرتر و پررونق‌تر است. رونقی که بهسازی و احداث اماکن عمومی را به‌دنبال دارد و آبادانی و چهره‌ای زنده و پویا برای روستا و اهالی رقم زده است.»

ثبت جهانی جاذبه‌های ارس

آیا می‌دانستید در سراسر جهان به‌طور معدود، موزه‌هایی وجود دارد که قدمت آثار آن نه به سده و قرن و هزاره، بلکه به میلیون‌ها و میلیاردها سال قبل بر می گردد؟ حالا می‌دانستید که ما هم در کشورمان از این موزه‌های طبیعی کم نداریم که یکی از آنها در ارس قرار دارد و تازه ثبت جهانی هم شده است. این روزها اهالی آذربایجان غربی مخصوصاً ساکنان ارس حسابی کیفشان کوک است. حق هم دارند. اگر به شما هم بگویند سازمان جهانی یونسکو پارک محله‌تان را به‌عنوان یک پارک جهانی معرفی کرده است، خوشحال می‌شوید و گردشگران برای دیدن پارک نزدیک خانه شما سر و دست می‌شکنند. اقتصاد شهرتان زیر و رو می‌شود و کلی خبرهای خوب دیگر. حالا این اتفاق خوب برای اهالی آذربایجان غربی افتاده است و سازمان جهانی یونسکو «ژئو پارک ارس» را ثبت جهانی کرده است. دارید در ذهنتان به‌معنای ژئوپارک فکر می‌کنید؟ ژئوپارک معادل «پارک زمین شناسی» است و به مناطقی می‌گویند که در آن پدیده‌های زمین‌شناسی منحصر به فردی قرار دارد که بخشی از سرگذشت کره زمین را می‌توان در آنها مشاهده کرد.
کلیسای سنت استپانوس، کلیسای چوپان، اشکال ریپل مارک (اشکال موجی‌شکل)، کوه‌های طهلوم، چشمه گنجی قالاسی، راک فال، آسیاب خرابه و ژئوسایت علی باشی (پرموتریاس) ژئوسایت‌هایی هستند که همه در کنار هم در منطقه آزاد ارس قرار دارند و به مجموع آنها ژئوپارک جهانی ارس می گویند.

یزدی‌ها اول شدند

به این آمار دقت کنید؛ هر ۱۰دقیقه، یک نفر به لیست انتظار پیوند عضو اضافه می‌شود، در هر ۲ساعت یک بیمار نیازمند پیوند، جان خود را از دست می‌دهد و در هر ۱۲ساعت یک بیمار موفق به دریافت عضو حیاتی می‌شود و به زندگی بازمی گردد. این آمار نشان می‌دهد که اهدای عضو چقدر می‌تواند در نجات انسان‌ها مؤثر باشد. خوشبختانه در کشور ما، فرهنگ اهدای عضو و کمک به بیماران منتظر عضو حیاتی، حسابی جا افتاده و خانواده‌ها با فداکاری و ایثار بسیار، به این امر خداپسندانه رضایت می‌دهند. خبر خوب هم اینکه استان یزد برای دومین سال متوالی، رتبه اول اهدای عضو در کشور را کسب کرده است. رئیس اداره فراهم آوری اعضای پیوندی دانشگاه علوم پزشکی استان یزد در این‌باره گفته: براساس آمارها در سال گذشته، ۴۸مورد اهدای عضو در استان یزد انجام شده که از این تعداد ۲۲مورد پیوند کبد، ۵مورد پرواز قلب به تهران و ۱۳مورد پیوند کلیه بوده است. همچنین براساس آمارها، میانگین رضایت‌گیری از خانواده‌های افراد مرگ مغزی برای اهدای اعضای عزیزان شان در استان یزد، ۷۰درصد بوده که با میانگین کشوری برابر است. این را هم باید بگوییم که در ایران خیلی سختگیرانه بحث مرگ مغزی پیگیری می‌شود و حداقل ۴ متخصص ذیصلاح بعد از انجام تست‌های سختگیرانه بالینی و پاراکلینیکی این امر را تأیید می کنند و نهایتا پزشک قانونی مستقر، مرگ را تأیید می کند. وقتی مرگ مغزی توسط واحد فناوری پیوند اعضا در دانشگاه‌ها تأیید می‌شود، مردم مطمئن باشند که قطعا تمام جوانب مربوطه در خصوص برگشت ناپذیر بودن فرایند مرگ مغزی طی شده است.